

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud.: S. Filincova, M. Ghervas, G. Stratulat)

Î N C H E I E R E

20 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Complet de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea depusă de Societate cu Răspundere Limitată ”Biooptima”, privind explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Becor” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Biooptima” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

c o n s t a t ă :

La 01 iulie 2019, SRL „Becor” a depus cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Biooptima” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 8331134,64 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 521 066,17 de lei și a taxei de stat în mărime de 50 000 de lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 februarie 2021 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Becor”.

S-a încasat din contul SRL „Biooptima” în beneficiul SRL „Becor” suma de 8330734,64 lei cu titlu de datorie, suma de 521 066 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 50000 de lei cu titlu de taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii, iar în total suma de 8901800 de lei. În rest, pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

La 18 februarie 2021, SRL „Biooptima” a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiate.

La 09 noiembrie 2021, SRL „Biooptima” a depus cerere de strămutare a cauzei la o altă instanță egală în grad.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021, s-a respins cererea de strămutare depusă de SRL „Biooptima” și s-a remis cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Becor” împotriva SRL „Biooptima” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere, pentru continuarea examinării la Curtea de Apel Chișinău.

La 25 noiembrie 2021, SRL „Biooptima” a depus cerere cu privire la explicarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 decembrie 2021, s-a respins ca neîntemeiată cererea SRL „Biooptima” cu privire la explicarea încheierii de respingere a cererii strămutare a cauzei, soluționată prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021.

La 23 decembrie 2021, SRL „Biooptima” a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021, cu strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2022, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Biooptima”.

La 18 februarie 2022, SRL „Biooptima” a depus cerere de explicare a încheierii Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2022.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2022, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de SRL „Biooptima” cu privire la explicarea încheierii de respingere a cererii de revizuire, soluționată prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 16 februarie 2022.

La 15 aprilie 2022, SRL „Biooptima” a depus cerere de explicare a încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2022, invocând prevederile art. 251 Cod de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 06 iulie 2022, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Biooptima” cu privire la explicarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2022.

La 08 februarie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată „Biooptima” a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2022, solicitând admiterea cererii de revizuire, și casarea încheierii.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 26 iulie 2023, s-a respins, ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Biooptima” împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2022.

La 27 iulie 2023, SRL „Biooptima” a depus cerere prin care solicită explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023.

Studiind cererea privind explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a o restitui din următoarele motive.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Art. 9 alin. alin. (2) din Codul de procedură civilă, stabilește că, instanța judecătorească explică participanților la proces drepturile și obligațiile lor procesuale, preîntâmpină asupra urmărilor pe care le poate implica exercitarea sau neexercitarea actului procesual, le acordă sprijin în exercitarea drepturilor, ordonă, la solicitarea părților și altor participanți la proces, prezentarea de probe care să contribuie la adoptarea unei hotărâri legale și întemeiate, conduce dezbaterile judiciare, informează părțile despre posibilitatea inițierii procesului de mediere și ia orice alte măsuri necesare bunei desfășurări a procesului, pune în discuția

părților și altor participanți la proces orice împrejurare de fapt sau de drept, efectuează alte acțiuni prevăzute de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, la 27 iulie 2023 SRL „Biooptima”, a transmis prin intermediul poștei electronice, de la adresa de mail gururu2023@mail.ru pe adresa cac@justice.md a Curții Supreme de Justiție o cerere prin care solicită explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, în prevederile art. 438 din Codul de procedură civilă nu este prevăzută și reglementată dispoziția privind restituirea cererii de explicare, însă aplicând regulile de interpretare logică a normelor juridice, și anume raționamentul ”a fortiori”, care are la bază postulatul ”cine poate mai mult poate și mai puțin” o va aplica și la examinarea cererilor de explicare. Dacă în cazul unui recurs acesta poate fi restituit pe motiv că nu e semnat, atunci cu atât mai mult aceasta e valabil și-n cazul unei cereri de explicare.

Or, analizând cererea privind explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023 Completul de judecată constată că, aceasta nu corespunde criteriilor prevăzute de art. 438 din Codul de procedură civilă.

În corespundere cu art. 438 alin. (2) din Codul de procedură civilă dacă cererea de recurs conține temeiurile recursului, dar lipsesc unele date prevăzute la art.437 alin.(1) lit. a), b), c) sau e), judecătorul raportor emite o încheiere, care nu se supune niciunei căi de atac, de a nu da curs cererii de recurs și acordă recurentului un termen rezonabil pentru înlăturarea deficiențelor. Dacă recurentul înlătură deficiențele în cadrul termenului acordat, recursul se consideră depus la data prezentării inițiale. Dacă cererea de recurs nu este semnată, nu conține temeiurile recursului sau recurentul nu înlătură deficiențele cererii de recurs în cadrul termenului acordat, judecătorul raportor o restituie în termen de 10 zile de la data înregistrării.

Art. 437 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează elementele pe care trebuie să le conțină o cerere de recurs.

În corespundere cu art. 437 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă data declarării recursului și semnătura recurentului.

Completul de judecată menționează că, pentru depunerea și examinarea unei acțiuni în justiție este necesar respectarea condițiilor de formă și conținut, și anume, cererea de explicare a hotărârii, trebuie să conțină semnătura solicitantului.

În situația de față, cererea privind explicarea încheierii transmisă prin intermediul poștei electronice, Curții Supreme de Justiție, nu corespunde art. 437 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură civilă, și anume nu conține semnătură.

Aceasta a fost expediată pe adresa electronică a Curții Supreme de Justiție, de la o adresa de mail, fără ca să întrunească condițiile de autenticitate a documentului electronic.

Potrivit art. 40 alin.(1) din Legea privind identificarea electronica și serviciile de încredere nr. 124 din 19.05.2022 (în vigoare 10.12.2022) documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă.

Potrivit art. 42 din Legea nr. 124 din 19.05.2022 (în vigoare 10.12.2022) documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale:

a) să fie creat, prelucrat, expedit, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware;

b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege;

c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic;

d) să fie afișat într-o formă perceptibilă;

e) să permită utilizarea repetată a acestuia.

Art. 43 din Legea nr. 124 din 19.05.2022 (în vigoare 10.12.2022) stabilește că,

(1) Documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) semnătura electronică sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie;

b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.

(2) Verificarea autenticității documentului electronic se efectuează prin verificarea, cu ajutorul dispozitivelor de verificare a semnăturilor electronice sau a sigiliilor electronice și/sau al produsului, a autenticității semnăturii electronice sau a sigiliului electronic.

Deci, rezultă cu claritate că pentru ca un document în format electronic, să fie autentic trebuie să conțină semnătură electronică.

În circumstanțele date, cererea de cererea privind explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023, depusă de SRL „Biooptima”, nu întrunește condițiile de formă, prevăzute de Codul de procedură civilă, care urma a fi semnată olograf sau, la caz, aplicată semnătura electronică avansată calificată, ținând cont că a fost expedită prin intermediul mijloacelor electronice.

Or, acest fapt este o condiție generală, obligatorie pentru depunerea oricărei acțiuni în justiție.

Nerespectarea acestei condiții se poate considera că este un abuz de drept, în sens procesual, când partea exercită un drept cu rea-credință, și cu o intenție vădită de a tergiversa examinarea unei cauzei.

Instanța menționează că, la examinarea unei cauzei, participanții procesului urmează să țină cont de prevederile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care reglementează; părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În speță, se observă că semnătura lipsește cu desăvârșire, iar la materialele dosarului nu există nici o referire cu privire la modalitate de semnătură.

În consecință, lipsa semnăturii aplicate pe cererea de explicare a încheierii face imposibilă, examinarea acesteia.

Din considerentele date, în conformitate cu prevederile art. 438 Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, cererea privind explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023, depusă de SRL „Biooptima”, urmează a fi restituită.

În conformitate cu art. 269-270, 438 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Biooptima”, privind explicarea încheierii Curții Supreme de Justiției din 26 iulie 2023.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc